

FF

Es tanta sa picardia.
 qu' ensenya poch la Maria...
 pensant que qui la veurá,
 veure més desitjará.
 ¡Quinas donas lo mon cría!

De dijous á dijous

A la "qüenta" ja deu fer anys que dura. Pero ve 'l cas que fins ara no s'ha descobert; lo dimoni deurá estirar la manta, y com la moma tothom la vol y per tothom no va arribar s'ha descobert lo pastitxo.

Malament ho hém dit.

No s'ha pas descobert del tot... y com que hi remenan peixos grossos es ben segur que no 'n traurem l'aigua clara, avants de que ho deixin corre.

Perque ja ho sab tothom que hi há gremis que donan molt joch á casa la Ciutat ab la qüestió dels encabessaments per consums.

Els savoners... els vaquers; ara son aquets lo pot de la confitura.

Diu que 'ls que manejan las cireras, afluixavan 5,000 pessetonas d' estranquis, pera obtenir certas concessions de la Comissió de Consums, pero es lo cas qu' aquestas havían de passar per algunas mans ans d' arribar á puesto que com ja 's poden pensar els lectors, si son gayre llestos, no eran las caixas comunals.

Els diners son rodons si la fama hi val, encare qu' estiguin representats per bitllets del Banc d' Espanya y 'l rodolarn' alguns per las butxacas d' els qu' hi remenavan ha estat la causa de que xarressin els qu' havían de callar y 's fés públich un dels molts "xanxullos" que si la fama hi vals' en cometen en la tal Comissió qu' ha sigut fins are y seguirá sent ben segur la pesadilla dels arcaldes de Barcelona.

Y no donguém la culpa als empleyats, que prou son bons x'cots, encare que la ballin bastant magre.

No enteném perque sempre han de remenar'ho advocats dels que venen concells á preu de tarifa.

Ja 's curará tot anantsen á pendrer las aigüas á fora per un quant temps algún regidor... y torném-hi que no ha estat rés.

*
**

Aixó té amohinat á ne 'l arcalde del Rey, en Boladeres, que 'l fán anar d' aquí y d' allá com un ninot sens deixal reposá, ab tot y tenirne moltes ganas.

Després de tant sotraquejar pe 'l motiu de las darreras festas, es de sentir que no 'l deixin viurer tranquil ¡pobre senyor! esperant lo que caygui... que prou li fán gruá..

Mes ab temps y palla maduran las nespras.

Pero ja veurán com aviat l' enviarán á buscar per' que vingui á corre-cuita, altra vegada.

Com que 'ls republicans qu' hi ha á l' Ajuntament també ganejan, ¡ey, els qu' ho son de "double" no se n' acontentan ab tenir d' arcalde á ne 'n Marial y tot seguit fan sortir de son "ostracisme" á en Corominas, no per fer res que s' ho valgüi la pena, ni per afavorir els interessos comunals, millorar els serveys municipals de la ciutat comtal, ó fer alguna millora que l' acrediti d' home net de clatell com li pertocaría, sino per afavorir algún amich de la colla ab algún bon "bocado" ó canongia de primera classe.

En Corominas es de la colla dels que sempre

sembla que dormen, quan están ben desperts.

Fá com qui 's mira 'l plat, mentres guayta las talladas.

De primer, ja ha atrapat la representació del Ajuntament pe 'l fill de 'n Morayta, que 's una bresca de las mes sucosas.

Ja 'n té pera xuclar.

Pero criat á la Cort... ¡que sab ell de Barcelona!

Quan hi torni anirá per fer anomenar Comandant dels municipals á... algún altre amich.

Y aixís... anirá fent milloras á casa.

Aixó es la veritat pelada, ó sino qu' ho digui en Marial.

*
**

"Aun no asamos y ya pringamos" deuen dir los que portan lo ting ado de la comedia, y es de sentir que tingan rahó en aquest cas concret tant y mes, quan no hi mancan aquí homes de mes *pesquis* y mes aymadors de la causa republicana que clavarian en lloch mes preeminent l' estandart dels tres colors, bo y preparant lo feix de flors ahont deu estenderers en dias propers l' estimada matrona de la gorra friga, quin esdevenir aquets retardan.

*
**

No vo'dríam pas amohinar als nostre lectors ab aytals desfogaments que prou succehirá 'l que tinga pervenir, malgrat qu' aquest any tinguém de tornar á veurer la professó de Corpus ab gegants y trampas, com cad' any.

¡Que 'n faríam de las casacas arreconadas!

CALIXTE PÍ Y XARAU.

Estisoradas

Colom petoné 'm vas dir ..
jo, preciosa colometa:
¡y 'ns insultarem abdós,
ja que 'ns vam tractar de bestias!

Si 't dich que téns tú rasposa
la cara, t' enfadarás.
¡Y á fé de Deu que de fina,
ni-neta no li téns pas!

El que t' arreplegui, mossá;
¡fortuna que podrá fer!
¡s' entén si á comerciar
ab la seva honra, éll, s' hi avé!

Si sents amor á la ciencia,
al progrés y á la justicia:
portarás odi á n' els frares...
comprenguent que t' esclavitzan.

Assediat per las mirades
mon cor vas saber fer teu,
y are que hi reynas tú á dintre
me 'l matas á sufriments

ANTOLÍ B. RIBOT.

LA VUYTADA

Una de las festas dignas
de la ciutat en que estém,
un dels actes bells y tendres
y simpátich á tot ser,
á mes d' esser un estimul
al treball per lo jovent,
tingué lloch l' ultim diumenje;
sigué 'l *Concurs d' Aprenents*.

¡Quin goig feya aquell exércit
de soldadets al servey
de las Arts y las Industrias
fent vía cap al Progrés
de la nostra classe obrera,
á fi d' arribar un temps
á ser exèmplars mecánichs
ó bé uns artistes complerts,
destinats á honrar la patria
ab lo fruyt de son talent,
fruyt de son enginy y estudis
y sa voluntat d' acer!

Quants várem tenir la ditxa
d' esser al repartiment
de premis, várem convindre
en que en lo Palau aquell
de Bellas Arts no vá darshi
ni s' hi ha dat may cap concert
més armoniós, ni més magne,
més ajustat y esplendent
que aqueix concert de diumenje,
concert dels futurs obrers
entonant lo sagrat himne
al treball que porta arreu
la ditxa y que dignifica
al home en tot l' Univers.

L' iniciador d' aquest acte,
lo creador, dit més bé,

d' aqueixa festa tan útil,
en Sanromá bé mereix
las alabansas complertas
de tot Barcelona en pés
y son nom que 's perpetúhi
en lo cor dels aprenents,
y en lo cor y en la memoria
de tota la nostra gent.

També 's fá digne d' elogis
nssstre actual Ajuntament
per patrociná ab noblesa
aqueix *Concurs d' aprenents*,
aixís com quantas personas
sens' distinció de parers
han contribuít á darli
protecció ab premis, diners,
y á donarli aqueix carácter
solemne que 'ls enalteix.

Y als aprenents *La Tomasa*
ab sa abraçada 'ls estreny
y 'ls felicita augurantlos
un pervindre rich y bell;
paig, fentho aixís, en sent homes
serán modelos d' obrers.

*
**

La nota de la vuytada
que, llessada als quatre vents
per agencias carrinlonas
y corresponsals beneyts,
ha sigut que en Mazzantini
un' altra missió ha complert
sols confiada á n' els Ministres,
lo qual demostra clá y net
que á pesar de tots 'ls Avilas
haguts, donchs. y per haver

lo portar quía aquí á Espanya
será sempre 'l més excels
dels atributs de noblesa
devant del modo de ser
de la nació, de més banyas
que hi há d' Orient á Occident.

*
**

¡Ninch, nanch! Toquéu campanas
¡Nanch, ninch! Repiqueu de ferm.
¡Espanya es tant *gran* com Rússia,
gracias al *xich* Japonés! . .
Fins ara 'ns embotellavan
á nosaltres ¡ay! no més.
Russia no ha volgut ser menos . .
¡Embotellada també!
¡Quin orgull per la familia
espanyola poguer ser
imitada per un' altra
potencia ab tanta de gent
que com á moscas hí cauhen
en derrotas á parells!
¡Oh, Port-Arthur! ¡Nou Santiago
de Cuba 'T manifestém
nostra gratitut sencera
perqu' ets un port com aquell:
Y al Cervera de la esquadra
de la Russia li doném
las gracias més expressivas
per seguí 'l procediment
del nostre almirant á Cuba,
ja que ha fet tot lo mateix
servintli ell com de modelo,
lo qual 'ns honra en extrém.

PEPET DEL CARRIL

¡VIURE!

Tohom fa alguna cosa tothom mira
de guanyarse la vida, ja valentse
de la forsa del cap (qu' es una forsa
que s' estima ja casi com un altre.)
ja, y aquests son els mes, d' altres recursos
Com son: la dona máca... de la cara
la que ja no ho es tant (pro aixó no es regla)
se val, poso per cas, dels peus que saltan
y qu, al saltar, un joch de pantorrillas
fan veure al que las mira y engrecantshi
ensenyan... altres jochs uns jochs qu' encenen
y donan viure espléndit á la «estrella»
qu' «estrellas» aixó son ó las nomenan,
al temps que també 'n donan á n' el amo
qu' els hi ha deixat per son profit, la casa.

Travallant també 's viu ab més ó menos
retrás en tots los ápats, ó ganeta,

Dels homes, n' hi han molts que se la buscan
en política, en joch .. com n' hi ha molts á altres
que viuhén *redimint* al pobre poble.

PERICAY

A ca 'l fotógrafo

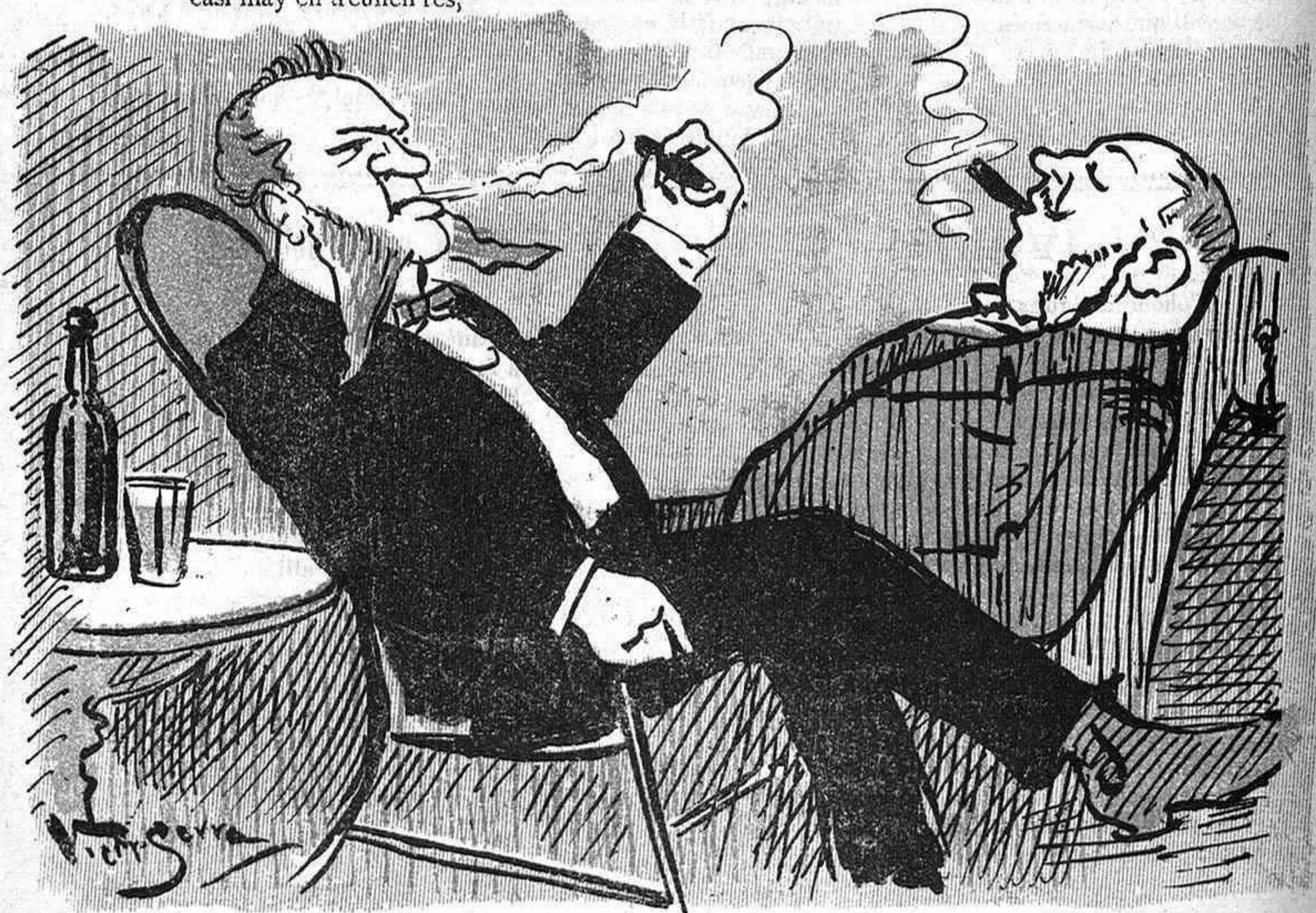
A casa d' un retratista,
va aná un pagés de Cambrils,
á fersé fe treure 'l croquis:..
Lo fotógrafo cumplí,
y —Torneu d' aquí á pochs días,
ja estará llest—li va dir—
Passá un mes, y xano, xano,
lo pagés se 'n va aná al pis
del retratista; pro al veure
lo seu retrato á n' alli
tant diminut, va dir serio.
—Senyó retratista, aixís
tant nano com el retrato,
crech que may ningú m' hi ha vist
Per lo tant, com ni semblansa
d' aqueix retrato jo tinch,
no l' admeto ¡cá! ni en broma!..
¡Renoy, si jo fos així!...

RAMPELLS

La guerra

Los que hi exposan la vida
casi may en treuhen res,

y 'ls que s' ho miran sentats
son sempre 'ls que 'n treuhen més.

LA TOMASA

De conquista

Molts sospirs, moltes mirades
molt dirli «reyna» y «floreta»...
mes cap dels dos es capàs
d' ensenyarli una pesseta.

V. G. S.

Rebeca!

— **M**IRA, noya, qu' avuy t' has llevat al reves, y lo cor me diu que rebrás!
 ¿Ahont s' ha vist bramar d' aqueix modo?... ¡Au, camina si vols, y no 't cansis plorant que lo qu' es á bras no hi anirás més! ¿Ahont vá aquesta grandassota no volguer caminar gens? ¡Tira peixet! no 'n tindrás tú la culpa! Jo també ho pendria que 'm carretejessin tot lo día... No, filla; no ets pas tonta... ¿Que no dich rés?... ¡Ay bona nina! Mira que t' estobarè, ¡vaja! si que la pujaríam dreta la paret, si tan petita ja 'm volguessis fer la lley, pero creu qu' avuy no passará la teva. ¿Qué 't pensas que m' has de fer treurer lo fetje per la boca?... No 'n tindrás tú la culpa. Y que no 't senti ¿eh? que ja 'n tinch lo cap plé dels teus gemechs. ¡Ahont s' ha vist volguer reventar á la mare? ¿Que 't creus que no pesas rés?..

¿Que hi tenim de estar molt temps aquí plantadas?... ¡Mira, noya, que 't deixare! Ja veurás si ve 'l sereno com te ficarà dins d' un sach. Ves allá . las nenas que no crehuen á la mare, Nostre Senyor ni las estima ni las vol al cel. Si, ja 'm pots mirà ab aquesta cara de tres deus. ¡Rebeca, més que rebecca! mira com t' has posat. ¡Sembla que no t' hagi rentat en tota la setmana. No t' estima, no, la mare. La mare no 't comprarà cap préssech. ¿Veus aquell municipal com te mira?... Vingui, ja pot vindre y endúguissela al hospici, que no vol creurer. ¿Mira, veus?... ja vé. ¡Ja veurás com te tancarà al quarto fosch, si 't sent plorar!... Vina aquí, que t' aixugaré

aquesta cara. ¡Bruta, més que bruta! Au, sona; sona més; més fort. Aixís, que surti tot. ¿Ahont va aquesta bramayre? ¿Veus?... Are si que 'ts maca. ¿Serás bona minyona!... digas, ¿oy que farás bondat?... Vaja, la mare ja t' estima. ¡Mira quin titit! ¡Crida! Titit, vina aquí ab la nena. ¿Que no vols venir?...

¡Ay la perla de la mare! ¿qui te ho ha fet, fillet del meu cor?... ¿Aquells nens?... ¡Ah dolents! ja ho dirém al pare en sent á casa, ¿oy filla?... Apa, donam la maneta que anirém á comprar lo dinar. ¿Qué voldrás que 't compri?... ¿cireras?... ¿si?... Si, si, que á la nena li agradan mo r. ¿Oy, maca?... Y per ahont te las menjarás?... Per aquí?... ¿per la boqueta?... ¡Jesús quina gana que t'è la nena. Aném, aném. Apa, cuita, dona la ma á la mare. ¡Ja hi torném!! ¡Qu' es aixó d' arrosegartel Au, aixecat de terra. ¡Mira que bruta t' has posat! ¿Que 't pensas que robo lo sabó?... ¡Au, enllestim! Mira que t' estobaré! Ja veurás quin modo tinch de treurer la pols. Tú encara no 'm coneixes. Vaja, ja sabs que t' he dit que no passaría la teva. Tant es que risquis com que rasquis, lo qu' es á bras no t' hi vuy més... ¿Qué hem de fer?... ¡m' has de fer perdre la paciencia! ¿Si?... donchs te, té y té. Ja no tindrás d' ésser filla de ton pare per tenir mal génit. Mes de mi no te 'n riurás. Ni que sigui arrosegartel... ¡rebeca! lo qu' es que 'm fás reventar, y després me trobaré malament. ¡Mala negada fassi la mossa! y... ¡Jesús, Pare perdonéumel... ¡Encare dirán criaturas!

¿Es á dir que vols que 't porti á coll?... ¿Si?... Donchs vina, pero prepara lo pandero, porque 'n sent á casa ja coneixerás qui es la teva mare.

SANTIAGO BOY

Als bons llegidors de LA TOMASA

Convida lo *Celler Catalá* ab tot bon cor, com també á tot Barcelona.

Escolteume: que no en vá vull jo que 'm senti tothom perque aixís creix lo bon nom de mon **CELLER CATALÁ**

Sabéu, bons lectors hont es abont el *vi* tot mal alívia! Es... carré de la *Corribia* al número vint y tres

Recordéu lo principal que las senyas no son malas, es devant de las escalas de nostra gran Catedral.

Y com que jo cap descuit ne tinch may per cap istil, en teléfono es lo mil mil dos cents noranta vuit.

Tinch un *vi ranci* hasta allá y un *vi de taula* hasta allí y si el *teclor* vol veni quan vullga el podrá tastá.

Al *vi* que jo vench li sobra la bondat, graus y color; Si, lectors: mon *vi* fá honor en *taulas* del rich y el pobre. Y la major garantía

que al públich puch jo doná, es que el *Celler Catalá* ven bó y ab economia.

El tracte sempre formal: el *género* sempre bó igual pel treballadó com pel senyó principal.

Los meus vins, está probat y per tothom ben sabut que retornan la salut al qui d' ella está faltat.

Ha dat d' aixó moltras próvas: á qui té melancolía li retorna l' alegría y á los vells fá torná joves.

Es pur, clá, com el gotim hermós dalt lo cep penjant, **GARANTINT** per endevant qu' os tot *éll* such de rahim.

Y si algú el *vi* no l' hi agrada aquí os tinch de di ab franquesa que expendeixo una cervesa que 's per tothom estimada.

Petry, (antes) *Moritz*, es gloria;

(y no cal que toqueu l' asa) que els lectors de **LA TOMASA** lo *astaréu* per memoria.

Puig *ella* es tan agradable, tan fresca y tan espumosa saludable y deliciosa y hasta cert punt confortable,

que á mils tinch els parroquians, y si vosaltres veniu, que **LA TOMASA** llegiu, me la pendreu de las mans.

També tinch en ma bodega *Pilsen Petry*, superfina; qui un cop la tasta, endevina qu' es bona, y de cor s' hi entrega.

També en mon establiment tinch *llevarura* tant bona, que si patiu una estona vos curará de repent.

Llevarura de cervesa que dóna bons resultats per varias enfermetats, de *Juventut* y *Velleza*.

Personas que l' han provada diuhen creuho, car lector, que s' han tret lo mal humor y han la salut recobrada.

Adéu siau: molt formal l' *amo* del Establiment al escriuers eix *present* devant de la Catedral, sols espera cars lectors de **LA TOMASA** estimada, que dongáu una passada per prová mons vins mellors.

J. C. C.

Carré *Corribia*, n.º 23 devant las escalas de la Catedral.

Fragment

de la composició *La sotana vermella* de Ernest Soler de las Casas, premiada en los JOCHS FLORALS d'enguany

«Qui s' ho creu qui no s' ho creu
Com m' ho van contá 'us ho conto»

No hi ha cap Rector mes pobre que 'l de Sotrills.

Ni cap esglesia mes xica que la de Sotrills.

Ni cap rectoria mes vella y arrunada que la de Sotrills.

Ni cap majordona mes vella y geperuda, que la del rectoret de Sotrills.

Ni, per' acabá, cap poble tan menut com Sotrills que, de tan menut, ni l' haureu sentit anomenar, segurament.

Al Rector li diuhen Mossen Cristofol

A la majordona la coneix tothom per la «Tresona».

L' esglesia, es tan aprop de la Rectoria, que las oronellas que fan cad any lo niu arrapat á las vigas de ca 'l Rector van á buscar lo fanch al cementiri.

Lo Rector, te quarant' anys.

La Tresona seixanta.

Si magristons los trovaréu á l' istiu, acabada la quaresma de las mortificacions, dejunis y abstinencias, una fulla de bruch pot ferlos sombra.

No hi ha gent mes murmuradora que la gent d' un poblet petit y 'l pobre de Mossen Cristofol, sabeu que 'n pesca de tenir la majordona gèpica, y vella? Donchs que tothom diu: «Que s' hi te de fer... Hi há gustos que mereixen p' los».

Aixó 'l Rector, si ho sent, ho escolta com qui sent ploure; perque ell té una máxima: «Lo cap dret y 'l cor net».

Ja eram ab tot aixó al bell-mitx del hivern que 's presentá com may desapiadat y la nit d' aquell mateix dia en que la sotana tingué de ser tancada, Tresona y Cristofol estavan escalfantse á la vora del foch.

Altre cop vells pan-its y mistichs.

Apagat lo resplandor de la lluna de mel, lo Rector tornava á veurer á la Tresona ab las arrugas y lo gep de sempre y la fatxa raquílica de avans.

Mes de prompte, lo Rector va ficarse en la Tresona y ella mirá 'l Rector, y ell tot va esglayarse y ella va dir-li no sé que á l' orella, que va esglayarlo tot.

—¿Que dius de fruit, Tresona?

Esclamá 'l pobre home posantse las mans al cap

Y la Tresona, plorava... plorava.

Y dugas llágrimas van caure als peus del Rector y ell va llesnar un crit de dol com si li baguessin caygut dugas gotas de plom bullent.

Al defora nevava.

Per las mal ajustadas fustas de portas y finestras, unas fletxas geladas se disparavan certeras cap á ells dos; fins que la Tresona va posarse á petar de dents y abressada ab lo Rector: ¡Tinch fret! cridava.

Y tremolava convulsivament y del tremolar d' ella s' en ressentia l' escó y del escó la taula y de la taula 'l trespol y del trespol los vidres y tota la Rectoria tremolava com si tingués mal de Sant Pau.

Lo Rector volia resar y no podia.

No 's recordava de cap oració, ni falta que li feya.

La sev' ánima ja no tenia remey.

A la fi pogué dir aquestos mots:

—Aném Tresona . aném al llit y alli, t' abrigarás.

Ell va extendrer la sotana com va poguer damunt de la Tresona y al mitj de la negror de la cambra, no més la sotana lluhía guspirejanta y roja lo mateix qu' una inmensa brasa.

Un altre va ser alashoras lo crit de la Tresona.

¿Qué es l' espay?

Pel nin que creix al bressol,
es una estancia blauhena;
ahont hi volen aucellets
que extasiantlo l' engrescan,
de riallas omplint sos ulls:
¡aquells ulls clars d' inocencia!

Es pel donzell barba mech
lluminós niu d' estrelletas;
tra las que hi veu éll fixat
lo rostre franch de la verge,
que ha capturat lo seu cor,
¡perseguit per duas fletxas!
Es un lloch santificat
per l' astrolech, pel poeta;
pel músich y pel pintó...
¡pels inspirats de la terra!
¡Es .. un recinte benehit,
temple august ahont s' hi passeja
traspuant llum continuament,
el pur gran sol de la ciencia.
Es, en fi .. aquest buyt inmens,
(pel que 's pert l' humana pensa:)
ahont s' hi observan punts petits
llegions de mons que voltejan,
del que 'n cauhen riallas, plors...
que la vida ó la mort sembran.

A. B. R.

CANTARS

Mira bé aquell que t' alabi,
y arreu diga que molt vals;
si es un amich de cor nòble,
ó si es sols un busca rals.

Canta hermosa, canta sempre;
canta avuy, demá y passat;
com jo, perque de las grapas
de ta mare hi escapat.

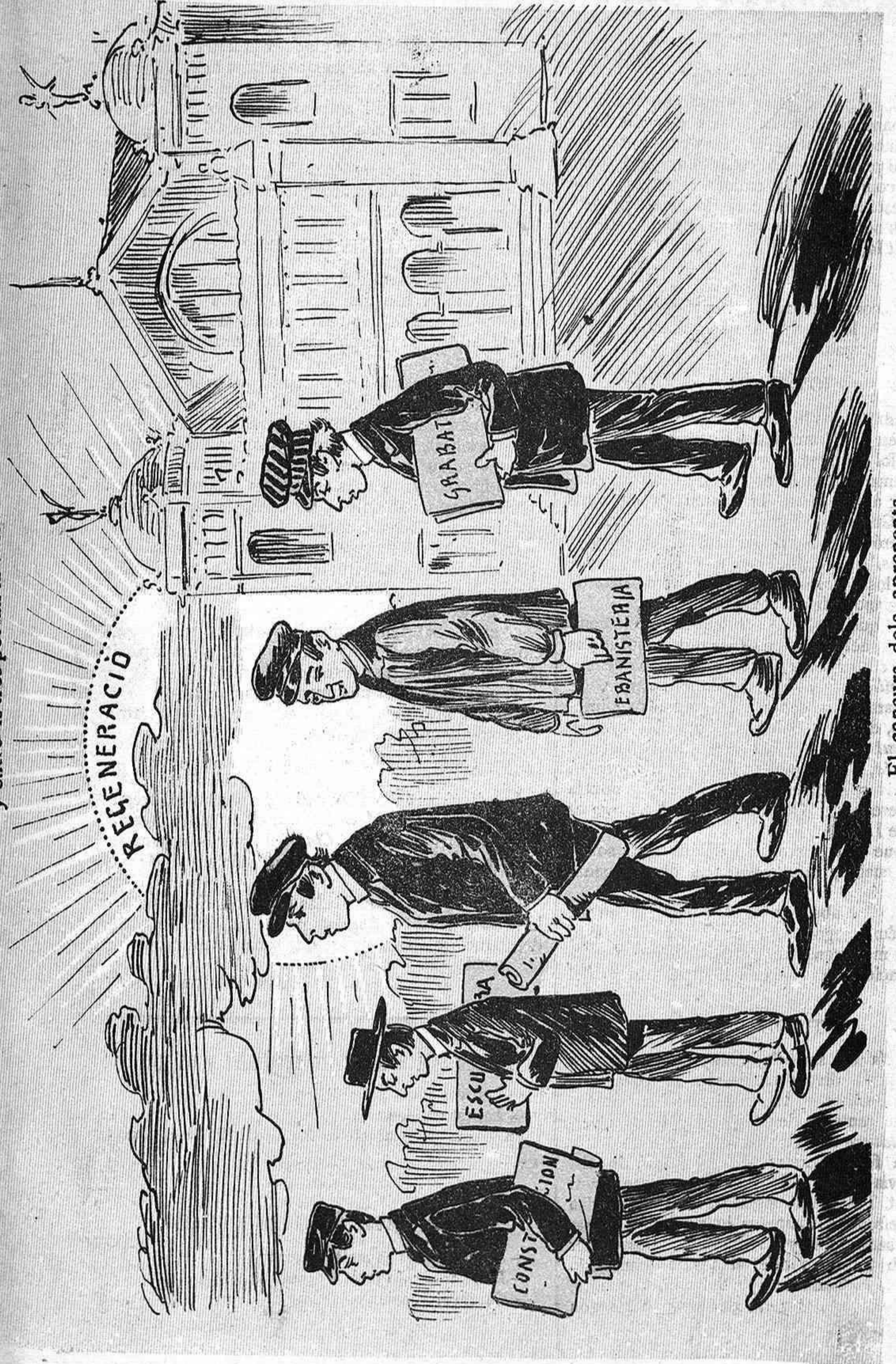
Mes de maig que tot ho embaumas
y 'ls aucells van pel seu niu,
pórtam amichs que sedegin
que 'ls acompanyaré al riu.

Diu que ets bona y que t' estima
ta mare sols per reclam;
donchs no fa gayre que 't deya
—¡aixis te partís un llámp!

BATANER DE MANLLEU

Van per tanda, ¡cosa rara!
y entre'ls tres portan la vara.

El concurs dels aprenents
es glòria de ciutats cultas
y honra als ajuntaments.

TEATROS

PRINCIPAL

Entre las obras que s' han reproduhit ab éxit en la passada setmana hi figura la bonica comedia arreglada del francés, titulada *Mi niera* en que tots los artistes que hi prenen part, hi están á enveuable altura. No cal dir com hi brilla la eminent Tubau.

Pera avuy está anunciada la comedia *El primer pleito*, que segons noticias es de las que obtingueren més éxit en Madrit lo passat hivern.

ROMEA

Res de nou, com no sigan los beneficis que casi á diari tenen lloch; lo que vol dir que s' acostan las derrerías de la temporada.

NOVETATS

Ja s' han publicat las llistas de la companyía que ha de actuar en aquest magnífich teatro en los messos de Juny y Juliol próxims.

Aquesta companyía es la notable del teatro Espanyol de Madrit; á qual frente hi figuran los eminentes actors María Guerrero y Fernando Díaz de Mendoza.

En lo numerós personal de la mateixa, hi figuran las actrius Sras. Alvarez, Bofill, Bueno, Cancio, Segura y Suarez y los actors Srs. Carsi, Cirera, Díaz de Mendoza (Mariano), Mesejo y Palanca.

Lo repertori que anuncia es lo habitual de la companyía, pero promet además un sens fi de obras novas figurant entre ellas *Fuenteovejuna*, de Lope de Vega; *La desequilibrada* y *A fuerza de arrastrarse*, de Joseph Echegaray; *La zagala*, dels germans Quinteros; *El abuelo*, de Pérez Galdós; *El dragón de fuego*, *Manon Lescaut* y *¿Por qué se ama?*, de Benavente; *María Victoria*, *La estirpe de Júpiter* y *Porque sí*, de Linares Rivas; *La Montalvez*, treta de la novela del insigne Pereda, per Quintanilla, y *El socorro de los mantos*, de Leyva.

Com siga que lo número de funcions será solzament de cinquanta, resulta que las obras apenas tindrán repetició.

S' ha obert ja l' abono y per las familias en ell inscrites, podém assegurar qu' en aquest teatro s' hi congregará lo mes granat de nostra societat.

La inauguració tindrà lloch en lo dímar dia 31 del corrent.

TIVOLI

La companyía de sarsuela espanyola que actúa en aquest teatro desde divendres passat, ha lograt que aquest teatro revivís y tornés als seus bons temps.

Tal cambi de frente, se deu á la obra *Bohemios*, verdader *cap de lavoro* del mtre. Vives.

Desde son famós *Lucas del Cigarral*, lo Sr. Vives no havia tingut altre éxit tan extraordinari com lo mentat. Totas las pessas de l' obra se farían repetir á no refrenar sos ímpetus lo públich y pensar que la funció sería doble y verdaderament pesada per los artistas. Ab tot, no pot de menos de demanar lo *bis* á la preciosa *romanza* de tiple del primer quadro, coro general de *bohemios* y *duo* de tenor del segon quadro.

Ab justicia creyém que hi ha *Bohemios* per tota la temporada.

Del propi mtre. Sr. Vives, s' estrená *La vendimia* que obtingué regular éxit tant per la lletra com per la música, ja que á un argument gastat y molt inverosímil, s' hi ajunta una música faltada de inspiració y de la que sols logra l' aplauso un tango ab lletra un xich *valenta* y que diu ab molta expressió la simpática tiple Srta. Mendoza.

Se prepara *El ramo de azahar*, ab música també del mtre. Vives. Celebrarém que sigui un nou éxit per lo mestre catalá.

CATALUNYA (ELDORADO)

L' Empresa es vol desvetllar de son ensopiment.

Després del benefici de la "Lola" s' ha estrenat una lley de revista d' un acte que es molt *cuca* y rublerta de *piropos* que propinan las damas als mortals del pati.

Congreso feminista no portará á sos autors els senyors Lucia, Garcia Alvarez y Palomero per las lletres y lo senyor Vallverde (fill) per las solfas, al temple de l' immortalitat, pero 'ls durá ben segur á cobrar bons trimestres, qu' es lo que 's devían proposar.

No hi mancan escenas sugestivas d' aquellas que 'l públich espera ab dalé y las tiples hi llueixen trajos vistosos y elegants formas.

La Membrives representa ab bona sombra la desgarbada *buñelo*, la Grifell, la Palou y en Cerbón, Miró y Martinez y demés companys de causa, trehuen totas las gracias.

L' escena satírich-política dels retratos es molt graciosa y ben buscada, trayentne en Cerbon molt partit ab sa vis cómica, que fa trencar de riurer.

Tenim revista per uns quants días.

Dilluns, lo benefici d' en Miró, qu' ompli l teatro. Be 's veu que te simpatías.

LAS ARTS

Las funcions se veuen cada dia mes concorregudas. Diumenge passat va efectuarse la 2.ª representació del tripijoch *La Clau* del nostre company A. Guasch Tombas, havent obtingut un nou éxit de riallas.

Pera avuy están anunciadas las obras *Els Vells* per la tarde y *Lo lliri d' aygua* per la nit, finalisant abduas funcions ab lo tripijoch de gran éxit *La Clau*.

UN CÓMICH RETIRAT

Diálech á la Rambla: Un aucellaire y un jove

- Com val aquet pasarell?
- Aquest val deu rals
- Caram.. y no més ne tinch cinch... Miri dónguimen mitx.

Diálech á casa de un metje oculista

- Aixó dels ulls es molt cansoner
- Ja ho créch: Jo ja fa un mes que vinch
- Caram si que deu estar lluny

ESTEVE BLASSI.

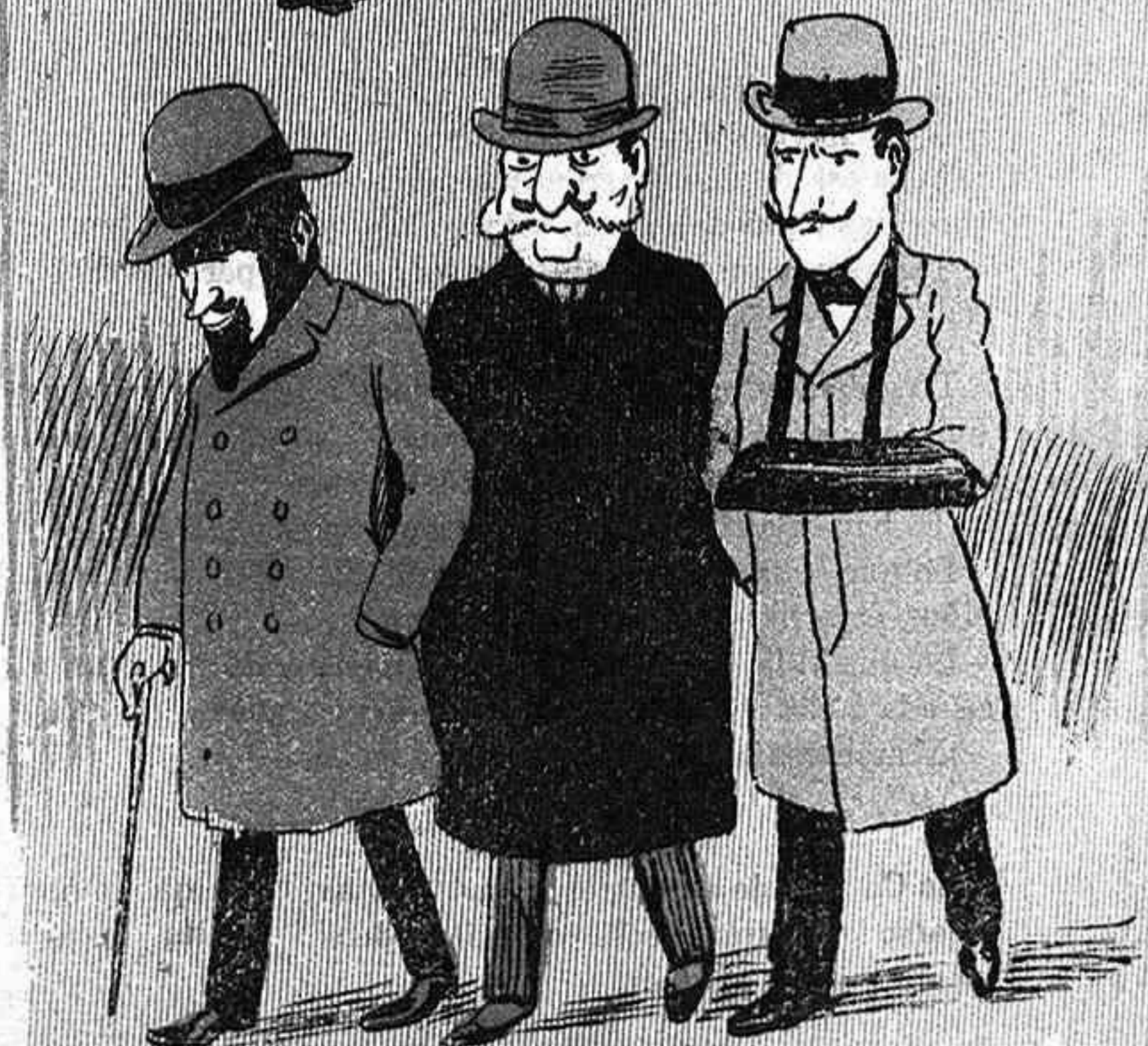
Un desafío

—¡Vosté aquí ab la meva dona!!
¡Aném al camp del honor!

Y 'ls dos homes descarregan
las armas ab víu furor.

L' un surt ferit de las barras
y l' altre ab un bras trencat...

y mentres tant un finen
á la esposa ha conquistat.

Es cert, que l' heredar sempre es una cosa agradable, pero també hi ha individus que a n' als seus hereus los fan unas brometas una mica pesadas.

Fará prop d' un mes que va morir-se a Sain Servent (Fransa) lo doctor Gillet.

Aquet doctor, siga per por de ser enterrat viu, siga per volguer fer en lo seu propi cos una probatura, disposava en son testament que no l' enterressin fins que 'l seu cos hagués entrat en descomposició.

— Bueno— pensaren 'ls hereus— aixó 'ns obligará a retardar un ó dos días més lo reparto de la herencia; pero prompte la *brevia* será nostra.

Mes, que 'n anavan d' equivocats los angels de Deu, 'l seu parent no 's descompon ni ab una setmana, ni ab du gas, ni ab tres: lo seu cos es inalterable ..

Y en lo quarto mortuori, permaneceix de cos present lo doctor Gillet com si tal cosa, esperant sens dupte sentir las trompetas del judici final.

¡Quina en fora. qu' aquest doctor hagués trovat la manera de produhir en lo cos humá, un estat cataléptich més ó menos prolongat, y que per final los hereus en lloch de pogueuse titular així, vejessin ressucitar a son parent.!

¡Allavors si, que la broma sería pesada de debó!

✱

Ultimament s' ha celebrat a Figueras una *correguda* de novillos qu' ha de fer célebres a sos *afamats* lidiadors. Lo de afamats, ho dihém més per la fam que per la fama.

Los matadors (?) en qüestió, havian de despatxar cinch novillos. Los tres primers que sortiren a la plassa 'ls mataren com Deu 'ls va doná a entendre, pero al arribar lo quart novillo qu' era un bon tros d' empenta, comensaren a tremolar, y a escorre 'l bulto, burxantlo quan lo veyan descuydat, pero sense lograr matarlo.

Lo president, fent pe 'ls toreros més que un pare per un fill, va ordenar que 'l novillo tornés al corral.

Va sortir lo quint novillo ¡y a qui fué Troya! qu' es com si diguessim, qu' en aquell moment comensaren los apuros grossos. Ni 'ls toreros lo pogueren matar, ni ab tot y las ordres del president ningú pogué tornar-lo al corral .. a n' al novillo, eh, no al president ..

Eran ja las vuit de la nit; lo públich estava cansat de cridar, los toreros de seure y 'l president de dirigir aquella corrida; aixís es, que tots plegats resolgueren anarsen a caseta, deixant al toro sol al mitj de la plassa.

Y allí va passar lo toro dos días, fins que algú tingué la lluminosa idea de matarlo a tiros, com a n' al novillo quart, sent la carn del quint, pera calmar en part l' ánimo del públich, destinat als pobres per ordre del president.

Menos mal encare; pero millor hauria sigut qu' havessin comensat per aquí y 'l públich no s' hauria indignat y 'ls pobres haurian lograt de la mateixa manera del benefici de la carn del toro.

✱

Altra vegada torna a parlarse de xanxullos en lo ram de Consums.

Ara 's parla d' una sarpada de 5000 ptas, entregadas pe 'l

Gremi de Vaquers y repartidas entre un corcejal y una individua de vida *mitj alegre* y de cabell rogench.

Los vaquers, no obstant, asseguran qu' ells no han repartit ni un sol céntim, y encare que no tenim cap inconvenient en créurels, hem de dir per xó, que moltes cosas se fan pero no 's diuhen.

No sería aquest lo primer cop, que sent tots gent honrada, no s' haji trovat la capa.

✱

La setmana passada 'ls tranvías eléctricos han fet de las sevas Segóns hém llegit, un parell de criaturas han sigut destrossadas per ells.

¡Aixó no es res!

Esperin que 'ls cables aéreos comensin a gastarse, y ja venrán com a cada ruptura hi haurán desgracias de valent.

Sort, que, quan aixó arribi, las companyias ja haurán fet lo paquet.

✱

Altres cop, al deixar l' Alcaldia 'l patillut Boladeres, ha passat a ocupar-la 'l segon tinent Sr. Marial, com si no hi hagués lo Sr. Corominas, que té a son cárrech la primera tenencia.

Alguns diuhen que 'l primer tinent s' escabulleix perque te massa feyna a la redacció de *La Publicitat*, de quin periódich es director; altres asseguran que no pot ocupar l' Alcaldia perque 'ls seus correligionaris l' agobiarían a peticions.

Ni 'ls uns ni 'ls altres nos han satisfet.

Si 'l primer tinent te feynas particulars devia comensá per no acceptar lo cárrech; y si 'ls seus correligionaris l' amohinan 'ls hi pot dir que *contra el vicio de pedir hay la virtud de no dar*.

¡O herrar ó quitar el banco!

✱

Hem llegit que en lasa rzuela *La Vendimia*, música de l' Amadeu Vives, la Mendoza hi canta una copla inglesa, quin vers final se pronuncia així:

Verigut, verigut, got fot..

Bo es saberho. Ja procurarém passarhi de llarch per devant del teatro ahont, s' executi aquesta copla.

✱

Diuhen de Huelva que 'ls concejals republicans, dels quals s' havia dit que no assistirían a cap acte públich durant la estada del rey en aquella ciutat, foren los que portaren las varas del talem, sota del qual entra en lo temple.

Tant son aquets, republicans, com Judas persona de be.

✱

Lo governador de Madrit ha tornat a prohibir las representacions del drama *Los vampiros del pueblo*, per por segons han dit, de que 's promogués un escándol en lo teatro.

¡Es ben salat lo que passa ab aquestas disposicions!

Lo que s' ha de privar es l' escandol y no las representacions, com lo privan quan los convé.

Lo que hi ha en aquest cas, es que com que l' obra no agrada a certa gent, se valen de aqueixa excusa infantil.

¡Y mentres tant l' autor, si no te pa, que dejuni!

✱

Lo Concell de ministres s' ocupará aviat de que pugan casarse 'ls militars sense necessitat dels requisits qu' últimament se 'ls exigian.

Si, si que 's casin: com més serém á la donfraria, menos n' hi haurá qu' inquietin la dona del pròxim.

Sobre tot tractantse de militars, que son un perill gros per las familias, puig sabut es lo molt que agradan á solteres, casadas y viudas las coloraynas d' la milicia.

¡Quan tots ells siguin casats, quin pes de sobre s' haurán tret los marits!

*

En la *Casa Cuna* del Tersol, sostinguda per la Diputació, han mort de fam varios assilats per fer ja sis messos que dita Corporació no atenia aquell establiment com era de 'gut.

¡Be, no s' espantin que no ha sigut res! Ja veurán com del mateix modo qu' es dongué á un miner la culpa de l' explosió ocorreguda en una mina de Villanueva del Río, resultarà ara; que si aquestas criaturas s' han mort, es per que no volian mamar.

¡Puede el baile continuar!

*

Ja sols ens falta veure en las barracas dels memorialistas un lletrero que digui «*Uridos gratis. Procedentes de la Guardia municipal, se facilitan mediante una módica comisión.*»

Si, senyor, los guardias municipals ja serveixen per tot menos per lo que haurían de servir.

Comptém: 4 per en Boladeres; 2 per en Cases; 2 per l' Espinós; 1 subcabo per l' Amat; etc. etc... total 400 guardias que no prestan servey al carrer, ab molt disgust de la ninfa d' ayguera, que han vist desapareixe como per encantament, aquell gros contingent de Xanxas y Quimenas.

*

La acreditada joyeria y rellotjeria *El Regulador* nos ha enviat un bonich portallapis de plata oxidada, dels que regala á sos favoreixedors.

Com se veu, aquest regalo reuneix la qualitat á la utilitat.

Agrahim de veras l' envió.

*

Desd' ahir nit, que está entre nosaltres lo notable *Orfeo Saragosa* que al arribar se 'ls feu una carinyosa rebuda per part de las Societats aliadas á la *Asociació Euterpense*, com á mostra de la fraternitat que regna entre ellas y en justa recompensa als obsequis que 'ls tributaren los saragosans als nostres coristas en la excursió que feren á la capital d' Aragó.

Aquet vespre dit *Orfeo*, donará un concert en lo espayós teatro de Novetats, formantne part las principals pessas de son repertori y en la tercera part tindrà lloch la *fiesta de la jota*, que comensará ab un *pot-pourri* d' ayres nacionals executat per la rondalla, y prenenthi part ademés balladors y cantants que han obtingut premi en diferents concursos.

De veras desitjarém logrin veurer un p' é y que obtinquin un triunfo pera endursen un bon recort de nosaltres.

La moral única

(A la senyora A. S. de R.)

Perque la teya mare era egoista
y tu erats ignoscenta, un home brétol
vá explotar d' una vella l' avaricia
y d' una pobre noya la ignoscencia.

Els parents van portarte al sacrifici
y quan el sacerdot va preguntarte
si per marit volias aquell home
vas dir que si .. per dar gust á ta mare.

Al sortir de la iglesia jo 't vaig veure:
dins del cotxe ta cara esblanquehida
contrastava ab la d' ell que sanch brotava;
tu tremolavas com verge poruga
mentres ell reventava de luxuria.

Y quin goig fa la novia! tothom deya
y el nuvi l' espiava, com espia
l' áliga á la coloma, esperant l' hora
de clavarli en el pit las sevas urpas ..

Va consumarse 'l crim. Las falagueras
caricias que tu, en somnis de soltera,
havias vist que 't feya boig y tendre
un marit estimat, varen tornarse
en lascius atentats ¡pobre Angelina!
y al endemá.. ¿recordas com ploravas?

Un home crapulós .. gandul... borratxo...
¡aquet era 'l teu amo! Y la gent deya
qu' el teu *deber* era servirlo sempre.

La gent ¡El mon! La gent es la canalla
y el mon farsa no mes. Si tu no haguessis
estimat á n' aquell que tant t' estima,
ab l' *altre* ja t' haurias mort de pena

Y ni el mon ni la gent ho pots ben creure
haurían dit tan sols «¡pobre, al cel siga!»

Y ¿ho veus? are que 't miran ben contenta
d' haver romput el llas que 't feya esclava
d' un perdulari. Are que ab tendresa
respons á la passió d' un home digne
que 't mira igual que miraria á un ángel
are 'l mon ab el dit també 't senyala
y á n' ell li diu perdut y á tu ramora.

Déixala estar aquesta gent estúpida.
Aquets que cridan son aquells mateixos
que reyan quan van veure 't desgraciada
y are perque ets felis, la pell t' arrencan.

«*La moral!*» diuhen ells, «*El matrimoni!*»

No mes hi ha una moral, L' amor al proxim.
Y el Matrimoni es llás que, quan ofega
al marit digne ó la dona honrada,
ja que no 's pot desfer, es just que 's trenqui.

Y l' hem trencat perque ns ho demanava
no t'n sols del amor la veu potenta,
sino la del *deber*, encar mes forta.

Aixi 'l teu fill, perdent un pare indigne,
un altre n' ha trobat que se l' estima,
y al teu costat, el meu tindrà 'l carinyo
que avay una infelis ja no pot darli:

Las lleys del cor no s' han escrit encare,
pró, si las vol sentir la gent hipócrita,
que vingan, Angelina, y sols per llástima
las hi dirém nosaltres de memoria.

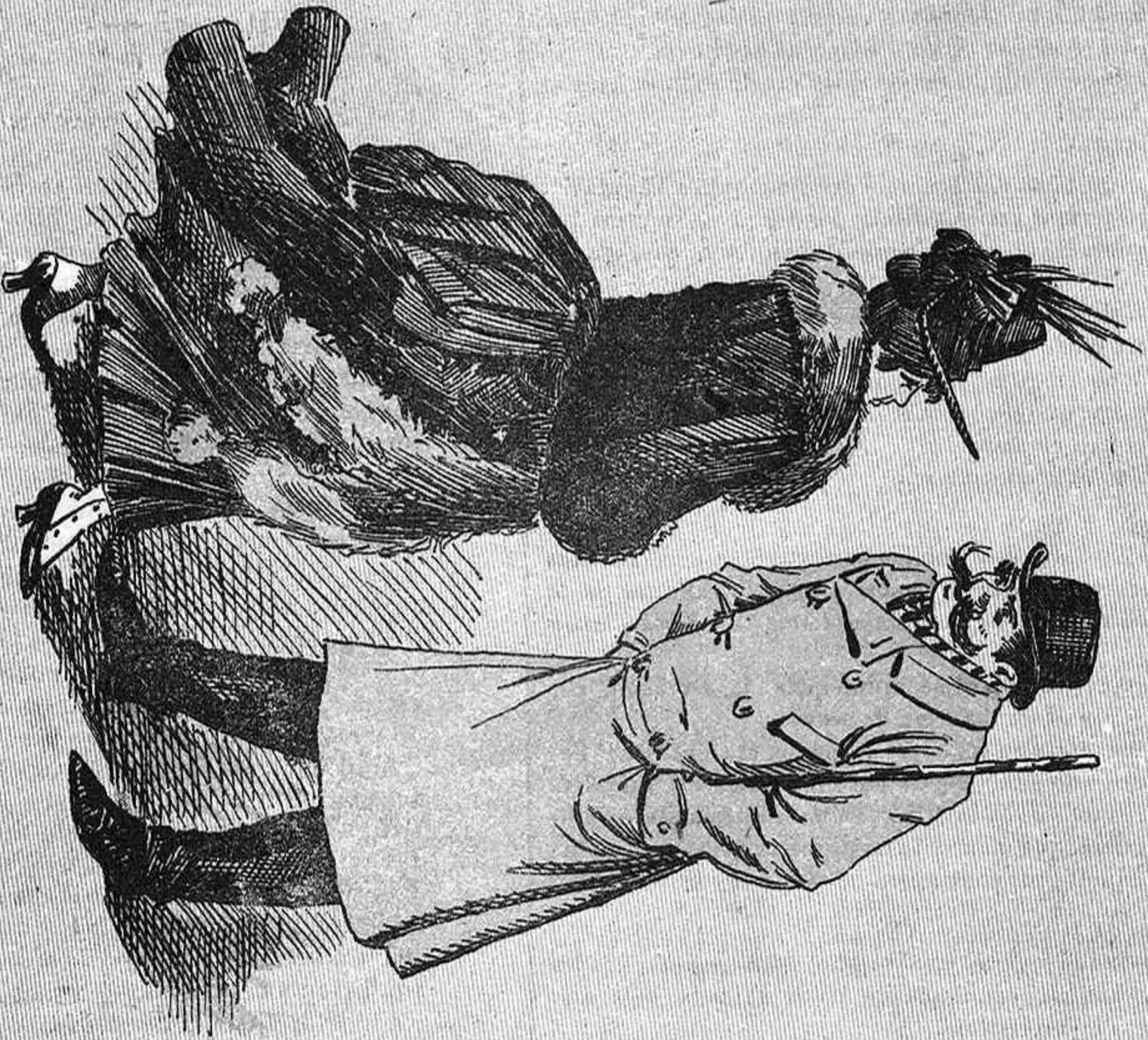
Veurás com trobarém curta la vida:
tu, sent la reyna del meu cor per sempre:
jo, esclau de la bondat y la hermosura;
y els dos infants, que son nostra alegria
anirán aprenent al costat nostre
la única moral L' amor al pròxim.

OCLIME OILL

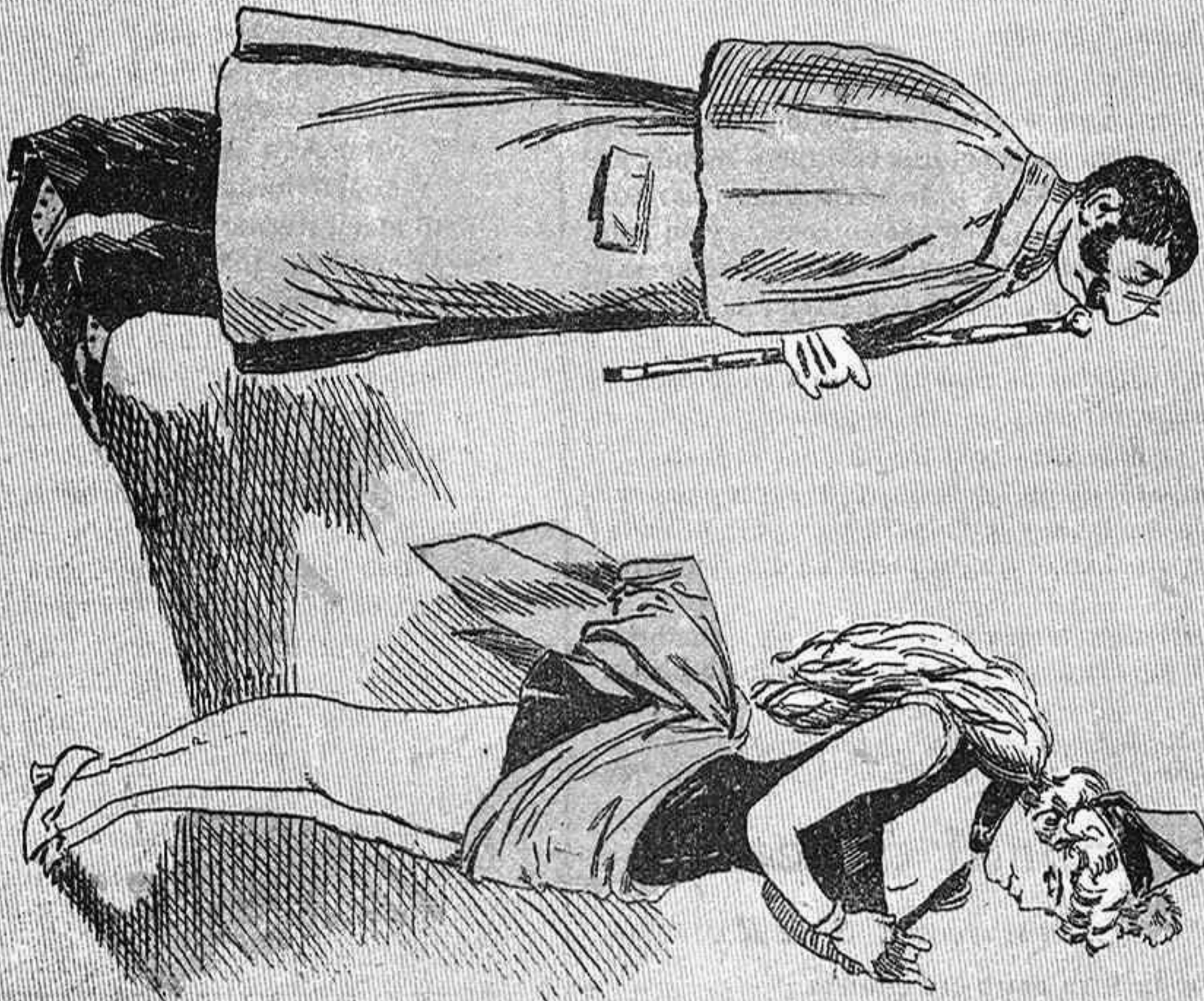
LITOGRAFIA BARCELONESA

SANT RAMÓN, 6. - BARCELONA

Tonterías

—!Es una bona pelli!
—!Una servidora?
—No, filla; la que porta al coll.

!Tant vergonyós qu' es, y obtin-
dria 'l meu oor per un sopar á ca
'n Culleretast!